

Ірина СТРОКОВА

доцент кафедри історії та теорії держави і права
Київського національного університету
культури і мистецтв,
кандидат юридичних наук
44caroline44@gmail.com

УДК 343.33

ОБ'ЄКТИВНІ ОЗНАКИ ГЕНОЦИДУ В КРИМІНАЛЬНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ ТА ІНШИХ ДЕРЖАВ РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ПРАВОВОЇ СІМ'Ї

Геноцид – один із найбільш загрозливих міжнародних злочинів, що посягає на безпеку існування національних, етнічних, расових та релігійних груп людей. Кримінальна відповідальність за його вчинення передбачена і в міжнародних нормативних документах, і в національному законодавстві.

Міжнародне право визначає геноцид як будь-яке із названих нижче діянь, вчинених з метою знищити, цілком чи частково, будь-яку національну, етнічну, расову чи релігійну групу як таку: а) вбивство членів такої групи; б) заподіяння серйозних тілесних ушкоджень чи розумового розладу членам такої групи; в) навмисне створення для будь-якої групи таких життєвих умов, що передбачають повне чи часткове фізичне її знищення; г) міри, розраховані на запобігання дітонародження в такій групі; е) насильницьке передавання дітей з однієї людської групи в іншу, що закріплено у Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього від 9 грудня 1948 року (Конвенція) [1]. До того ж у цьому документі встановлено загальний обов'язок для всіх держав – запобігати і карати за вчинення геноциду (ст. I Конвенції), вживати з цією метою заходи щодо імплементації її положень (ст. V Конвенції) [1]. Беручи за основу зазначені норми, у законодавствах понад 130 держав, які ратифікували Кон-

венцію, було передбачено відповідальність за вчинення геноциду. Серед вказаних держав була і Україна: в Кримінальному кодексі України (КК України) від 5 квітня 2001 року одним із завдань є забезпечення миру і безпеки людства, а у ст. 442 встановлена відповідальність за геноцид [2] (нагадаємо, що УРСР ратифікувала Конвенцію 22 липня 1954 року [3, 1154]).

Зауважимо, що у законодавствах більшості держав, в яких закріплена відповідальність за геноцид, також уточнено і навіть розширено об'єктивні ознаки складу цього злочину (порівняно із Конвенцією). Проте у зарубіжних країнах більшу увагу приділяють кримінально-правовій охороні суспільних відносин у сфері забезпечення миру і безпеки людства, ніж в Україні, і це потребує осмислення та аналізу.

Оскільки важливим завданням для України є вступ до Європейського Союзу та вдосконалення вітчизняного законодавства відповідно до міжнародного права, ми здійснимо спробу проаналізувати законодавства європейських держав, що належать до романо-германської правової сім'ї, з урахуванням яких змінюється українське законодавство сьогодні [5, 11, 20]. Вивчення зарубіжних норм сприятиме обґрунтуванню пропозицій щодо вдосконалення вітчизняного кримінального законодавства.

Дослідження проблем кримінальної відповідальності за вчинення геноциду розпочалися в 50-х роках такими вченими, як: М.М. Андрюхін, І.Г. Барсегов, В.М. Вартамян, Л.В. Іногамова-Хегай, І.І. Карпець, О.Г. Кибальник, М.І. Костенко, В.М. Кудрявцев, Р. Лемкін, А.В. Наумов, В.П. Панов, Ю.О. Решетов, Н.А. Сафаров, І.Г. Соломоненко, А.Н. Трайнін, О.М. Трикоз, І.В. Фісенко, У.А. Шабас та ін. У наукових працях були названі основні ознаки геноциду як міжнародного злочину та розглянуті різні аспекти застосування кримінально-правових норм, що передбачають відповідальність за його вчинення.

Введення у КК України Розділу «Злочини проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку» зумовило подальше дослідження теоретичних та практичних питань кримінальної відповідальності за вчинення геноциду. Цю проблему розглядали вітчизняні вчені: М.М. Антонович, М.С. Аль-Захарна, В.К. Грищук, Н.А. Зелінська, О.М. Костенко, М.Й. Коржанський, А.А. Маєвська, П.П. Михайленко, В.О. Навроцький, В.П. Попович, Є.Л. Стрельцов, М.І. Хавронюк, С.С. Яценко та ін.

Науковцями було зроблено значний внесок у дослідження цього питання, однак зазначимо, що комплексних розвідок ознак геноциду ще не проводилось. Тому метою статті є порівняльний аналіз норм, що передбачають відповідальність за геноцид законодавства європейських держав романо-германської правової сім'ї та формулювання за результатами вивчення пропозицій щодо вдосконалення кримінального законодавства України.

Підґрунтям правових систем держав, що належать до романо-германської правової сім'ї, є римське право. Основним законодавчим джерелом права є нормативно-правовий акт та його норми [6, 382–383]. У статті ми аналізуватимемо закони: Іспанії – Кримінальний кодекс 1995 року (ст. 607 «Геноцид») [7]; Латвійської Республіки – Кримінальний кодекс 1998 року (ст. 71 «Геноцид») [8, 113–114]; Литовської Республіки – Кримінальний кодекс від 26 вересня 2000 року (ст. 99 «Геноцид») [9, 224–225], Республіки Білорусь – Кримінальний кодекс 1999 року (ст. 127 «Геноцид») [10], Республіки Поль-

ща – Кримінальний кодекс 1998 року (статті 118, 119) [11, 47–48]; Франції – Кримінальний кодекс 1992 року (ст. 211-1 «Геноцид», ст. 213-4) [12, 56–57].

Розпочнемо наш розгляд з об'єкту геноциду.

Необхідно зазначити, що саме родовий об'єкт визначає структуру Особливої частини КК України. Тобто послідовність розташування розділів у Особливій частині КК України визначається важливістю об'єктів, які охороняються від злочинних посягань [13, 53]. Саме тому в більшості аналізованих нами кримінальних законів особливу або спеціальну частину відкриває розділ, в якому передбачена відповідальність за злочини проти миру і безпеки людства. До таких належать кримінальні кодекси Республіки Білорусь, Естонської Республіки, Литовської Республіки, Латвійської Республіки, Республіки Польща, Франції, Федеративної Республіки Німеччина тощо. Це свідчить про те, що вказані держави приділяють велике значення охороні суспільних відносин у сфері забезпечення миру і безпеки людства. І це цілком закономірно, адже злочини, які посягають на мир та безпеку людства, в міжнародному праві вважають найтяжчими (преамбула Конвенції про незастосування терміну давності до воєнних злочинів і злочинів проти людства від 26 листопада 1968 року [14, 179]) або найбільш серйозними злочинами, які викликають занепокоєння всієї міжнародної спільноти (ст. 5 Римського статуту Міжнародного кримінального суду) [15, 74].

В українському законодавстві людину, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпеку визнано найвищою соціальною цінністю держави (ст. 3 Конституції України) [16]. Тому в структурі Особливої частини КК України першим було розміщено Розділ «Злочини проти основ національної безпеки України», адже поняття національної безпеки охоплює захищеність життя і здоров'я, честі й гідності, недоторканності окремої людини і багатьох осіб в межах держави [17].

Однак проведені нами дослідження довели, що злочини проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку знищують або ставлять під загрозу знищення

ширше коло суспільних відносин, ніж злочинні посягання на національну безпеку України. Адже міжнародний правопорядок, на який посягають злочини проти миру і безпеки людства, є більш широким поняттям, ніж національна безпека, і співвідноситься з ним як ціле і частина [18, 80]. До того ж злочини проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку є найбільш тяжкими у структурі Особливої частини КК України, про що свідчить проведений М.І. Хавронюком статистичний аналіз груп злочинців [19, 226–228].

З огляду на зазначене вважаємо доцільним перейняти міжнародний досвід та розмістити Розділ XX «Злочини проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку» на початку Особливої частини КК України, що узгоджуватиметься з вимогами міжнародного права.

Відповідно до загального вчення про склад злочину однією з ознак, які характеризують об'єкт, є потерпілий.

Наголосимо, що за Конвенцією 1948 року до потерпілих від геноциду належать члени расової, національної, етнічної або релігійної групи [1]. Так само передбачено і в КК України [2]. Проте у законодавствах деяких держав наявна тенденція до розширення цієї ознаки геноциду порівняно з закріпленим у Конвенції складом злочину.

Так, у КК Литовської Республіки до потерпілих від геноциду віднесено членів будь-якої національної, етнічної, расової, релігійної, соціальної або політичної групи [9, 224–225]; у КК Латвійської Республіки (окрім конвенційно закріплених) – членів соціальної групи і групи з певними спільними переконаннями [8, 113–114]; у КК Республіки Польща – членів груп з певним світоглядом [11, 47–48]; у КК Республіки Білорусь і КК Франції – членів груп, визначених на основі будь-якого довільного критерію [10; 12, 56–57].

Отже, тенденція до збільшення кола потерпілих від геноциду доволі поширена. І тут складно визначити, чи правильний такий підхід зарубіжного законодавця, адже у Конвенції 1948 року хоч і встановлено обов'язок для держав-учасниць внести необхідні зміни у законодавства, в яких були б передбачені ефективні заходи покарання

осіб, винних у вчиненні геноциду, але не висунуто вимогу щодо ідентичності формулювання національних норм з міжнародними.

З метою вирішення цього дискусійного питання нами було здійснено аналіз [18, 85–90], що дало змогу дійти висновку про недоцільність розширення кола потерпілих від геноциду. Це пояснюється низкою причин.

По-перше, судове переслідування геноциду на державному рівні часто неможливе, оскільки масштабні прояви цього злочину зазвичай пов'язані з участю високопосадовців (геноцид в колишній Югославії та Руанді). Судове переслідування геноциду в такому випадку здійснюватиметься спеціально створеним органом, наприклад Міжнародним кримінальним судом, або трибуналом (як це відбувалося в колишній Югославії та Руанді). Щодо цього слушно висловлюється М. Антонович: «Важко собі уявити, що держава, яка сама планувала чи була співучасницею вчинення геноциду, притягала б до відповідальності за цей злочин» [21, 135]. Саме тому, на наш погляд, склад злочину геноциду в національному праві повинен відповідати міжнародним нормам, щоб у разі притягнення до міжнародної кримінальної відповідальності не виникло колізій.

По-друге, аналіз міжнародної практики розгляду кримінальних справ дав змогу дійти висновку, що потерпілими від геноциду можуть бути представники лише стабільних груп, приналежність до яких визначається автоматично, переважно від народження, і є тривалою, часто незмінною.

Так, під час роботи Міжнародного трибуналу, скликаного для судового переслідування геноциду в Руанді, гостро постало питання про те, яким критерієм необхідно керуватися при визначенні потерпілих, зокрема, чи належить група тутсі, яка надавалась масовому знищенню групою хуту, до національної, етнічної, расової чи релігійної. Обидві групи майже не відрізнялися одна від другої: вони проживали на спільній території, спілкувалися єдиною мовою, мали такі самі релігійні переконання і дотримувалися загальних культурних традицій. Різниця між ними була мінімальна і залежала від

того, які у фігуранта статки, яке становище в суспільстві займають його батьки і чи має він відповідний соціальний статус, щоб належати до групи тутсі. Тобто, якщо хуту мали б більше матеріальних благ, вони могли б вважатися тутсі [22, 34–36]. З огляду на це судді Руандійського трибуналу вирішили, що група, яка навіть не є національною, етнічною, расовою чи релігійною, може підпадати під дію Конвенції 1948 року, оскільки основною метою розробників цього документа є забезпечення захисту будь-якої постійної групи, приналежність до якої визначається від народження. Таким чином не йдеться про змінні групи, до яких особа приєднується добровільно, як-от політичні чи економічні групи [22, 34–36; 31, 511].

Аналогічної позиції дотримуються і в наукових дослідженнях [23, 41; 24, 10; 25, 11–12].

До того ж розгляд понять «соціальна група» та «група людей певних спільних переконань або світогляду», які використовуються в зарубіжному законодавстві [18, 92–93], дає підстави стверджувати, що члени зазначених груп визнавати потерпілими від геноциду неправильно. Отже, потерпілими не є члени політичних об'єднань, а тим більше представники груп, визначені на основі будь-якого довільного критерію (як це передбачено в КК Франції та КК Республіки Білорусь), бо це може спричинити неоднозначне тлумачення і навіть конкуренцію правових норм. Як-от: під кваліфікацію геноциду будуть підпадати серійні вбивства та інші дії.

Розглядаючи ознаки об'єктивної сторони геноциду, слід звернути увагу на те, що в зарубіжному законодавстві є тенденція до диференціації відповідальності за геноцид залежно від способу вчинення цього злочину, що вбачається з конструкції статті.

Наприклад, згідно зі ст. 118 КК Республіки Польща геноцид у виді вбивства або спричинення тяжкої шкоди здоров'ю карається позбавленням волі на строк не менше 12 років, позбавленням волі на строк до 25 років або довічним позбавленням волі; той самий злочин у виді створення життєвих умов, що загрожують біологічним знищенням, скорочення народжуваності в межах

групи або примусового передавання дітей з однієї групи в іншу карається позбавленням волі на строк не менше 5 років або позбавленням волі на строк до 25 років. Готування до геноциду відповідно до ст. 118 КК Республіки Польща карається позбавленням волі на строк не менше 3 років [11, 47–48]. Отже, у цій нормі спосіб вчинення геноциду визначає вид і міру покарання за злочин.

Більш детальна диференціація передбачена у ст. 607 КК Іспанії:

- геноцид у виді вбивства, сексуального нападу або нанесення тілесних ушкоджень, передбачених у ст. 149 Кодексу (ті, що призвели до втрати суттєво важливого органу, кінцівки або органу чуття, імпотенції, безпліддя, серйозного спотворення, психічної або фізичної хвороби) карається позбавленням волі на строк від п'ятнадцяти до двадцяти років;
- геноцид у виді поміщення групи в умови, небезпечні для життя чи які суттєво погіршують здоров'я, або нанесення тілесних ушкоджень, передбачених у ст. 150 цього Кодексу, або вимушеного переселення групи чи її членів, зміни способу життя або насильницького переміщення карається позбавленням волі на строк від восьми до п'ятнадцяти років;
- геноцид у виді будь-якого іншого тілесного ушкодження карається позбавленням волі на строк від чотирьох до восьми років [7, 184].

Така диференціація кримінальної відповідальності за геноцид, на наш погляд, правильна, адже суспільна небезпечність цього злочину значною мірою залежить від того, у який спосіб його вчинено.

Проте така практика не характерна для КК України. Винятком є ч. 2 ст. 115 «Умисне вбивство», підпункти якої сформовано залежно від способу вчинення злочину. Вважаємо, що в диспозиції ч. 1 ст. 442 КК України також доцільно додати підпункти, в яких буде передбачено кожний з можливих способів вчинення геноциду. Це дасть змогу у формулі кваліфікації злочину відобразити ті альтернативні ознаки об'єктивної сторони геноциду, за наявності яких його було вчинено.

Враховуючи зазначене вище, доходимо наступних висновків.

У більшості проаналізованих нами кримінальних законів особливу або спеціальну частину відкриває розділ, в якому передбачена відповідальність за злочини проти миру і безпеки людства. Передусім це – кримінальні кодекси Республіки Білорусь, Естонської Республіки, Литовської Республіки, Латвійської Республіки, Республіки Польща, Франції, Федеративної Республіки Німеччини тощо. З огляду на зарубіжний досвід та враховуючи закономірності побудови Особливої частини КК України, які пов'язані з розміщенням родового об'єкта за мірою важливості, вважаємо, що Розділ «Злочини проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку» доцільно розмістити першим у структурі Особливої частини КК України.

Потерпілими від геноциду згідно з ч. 1 ст. 442 КК України та ст. II Конвенції 1948 року є члени національної, етнічної, расової чи релігійної групи. Але в законодавстві деяких держав збільшується коло потерпілих від цього злочину шляхом долучення таких: члени соціальної і політичної групи (КК Литовської Республіки); члени соціальної групи і групи

з певними спільними переконаннями (КК Латвійської Республіки); члени групи з певним світоглядом (КК Республіки Польща); члени груп, визначених на основі будь-якого довільного критерію (КК Республіки Білорусь, КК Франції). Аналіз міжнародної практики кримінальних справ за фактом геноциду та змісту понять «соціальна група», «політична група», «група людей певних спільних переконань або світогляду», які вживаються в зарубіжному законодавстві, дає підстави стверджувати, що членів зазначених груп визнавати потерпілими від геноциду неправильно.

Суспільна небезпечність злочину, передбаченого у ч. 1 ст. 442 КК України, залежить від того, у який спосіб його вчинено. Тому до диспозиції цієї частини доцільно додати підпункти, в яких буде закріплено кожний з можливих способів вчинення геноциду. Це дасть змогу у формулі кваліфікації злочину відобразити ті альтернативні ознаки об'єктивної сторони геноциду, за наявності яких його було вчинено. Аналогічна послідовність застосована в ст. 607 КК Іспанії та ст. 264 КК Швейцарії.

Список використаних джерел:

1. Конвенція про запобігання злочину геноциду та покарання за нього: прийнята і запропонована для підписання, ратифікації чи приєднання резолюцією 260 А (II) Генеральної Асамблеї ООН від 9 грудня 1948 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.preventgenocide.org/ua/konventsia.htm>
2. Кримінальний кодекс України: Закон України від 5 квітня 2001 року № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25–26. – Ст. 131 (із змінами, внесеними згідно із Законом України від 9 квітня 2015 року № 317-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 26. – Ст. 219.
3. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / [А.М. Бойко, Л.П. Брич, В.К. Гришук та ін.]; за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. – [5-те вид. перероб. і допов.]. – К.: Юрична думка, 2008. – 1216 с.
4. Сафаров Н.А. Преступления, подпадающие под юрисдикцию международного уголовного суда и уголовное законодательство стран СНГ / Н.А. Сафаров // Государство и право. – 2004. – № 7. – С. 48–59.
5. Хавронюк М.І. Сучасне загальноєвропейське кримінальне законодавство: проблеми гармонізації: моногр. / М.І. Хавронюк. – К.: Істина, 2005. – 264 с.
6. Кельман М.С. Загальна теорія держави і права: підруч. / М.С. Кельман, О.Г. Мурашин. – К.: Кондор, 2006. – 477 с.
7. Уголовный кодекс Испании 1995 года [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.law.edu.ru/norm/norm.asp?normID=1247923&subID=100111282,100111284#text>
8. Уголовный кодекс Латвийской Республики: принятый 8 июля 1998 года; введен в действие 1 апреля 1999 года / науч. ред. и предисл. А.И. Лукашова. – СПб.: Юридический центр Пресс, 2001. – 313 с.
9. Уголовный кодекс Литовской Республики: принятый 17 июня 1998 года / пер. с литовского В.П. Казанскене. – СПб.: Юридический центр Пресс, 2002. – 468 с.

10. Уголовный кодекс Республики Беларусь: принят Палатой представителей 2 июня 1999 года [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://etalonline.by/?type=text®num=НК9900275#load_text_none_1
11. Уголовный кодекс Республики Польша: принятый 6 июня 1997 года / пер. с польск.; под общ. ред. Н.Ф. Кузнецовой. – Минск: Тесей, 1998. – 128 с.
12. Новый Уголовный кодекс Франции: принят 1 января 1994 года; введен в действие 1 марта 1994 года / науч. ред.: Н.Ф. Кузнецова, Э.Ф. Побегайло; пер. с франц.: М.В. Гарф, Н.Е. Крылова, М.Ф. Щорс. – М.: Юридический колледж МГУ, 1993. – 212 с.
13. *Навроцький В.О.* Наступність кримінального законодавства України (порівняльний аналіз КК України 1960 р. та 2001 р.) / В.О. Навроцький. – К.: Атіка, 2001. – 272 с.
14. Конвенція про незастосування терміну давності до воєнних злочинів і злочинів проти людства від 26 листопада 1968 року // Права людини і професійні стандарти для юристів в документах міжнародних організацій / упоряд. Т. Яблонська. – 3-те вид., доп. і перероб. – К.: Сфера, 2002. – С. 179–181.
15. Римский статут Международного уголовного суда // Український часопис міжнародного права. – 2002. – № 1. – С. 73–121.
16. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141 (із змінами, внесеними згідно із Законом України від 21 лютого 2014 року № 742-VII) // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 11. – Ст. 143.
17. Про основи національної безпеки України: Закон України від 19 червня 2003 року // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 39. – Ст. 351 (із змінами, внесеними згідно із Законом України від 12 лютого 2015 року № 186-VIII) // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 16. – Ст. 110.
18. *Строкова І.І.* Кримінальна відповідальність за геноцид: порівняльний аналіз: дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.08 / І.І. Строкова; Київський національний університет внутрішніх справ. – К., 2010. – 227 с.
19. Кримінальний кодекс України: Закон України від 5 квітня 2001 року / упоряд. М.І. Мельник, М.І. Хавронюк; за ред. М.І. Мельника. – К.: А.С.К., 2001 – 228 с.
20. *Мохончук С.М.* Деякі загальнотеоретичні питання національно-правової імплементації норм міжнародного кримінального права / С.М. Мохончук // Європейські перспективи. – 2013. – № 7. – С. 90–97.
21. Обов'язок покарання за злочин геноциду: судова практика держав / М.М. Антонович // Наукові записки НаУКМА. Юридичні науки. – 2013. – Т. 144–145. – С. 133–137.
22. Prosecutor v. Jean Kambanda. Case № ICTR-97-23, 4 September 1998 / International Criminal Tribunal for Rwanda [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.unictr.org/en/cases/ictr-97-23>
23. *Fein H.* Genocide: A Sociological Perspective / H. Fein. – London: Sage Publications. – 1993. – 120 p.
24. *Аль-Захарна М.С.* Міжнародно-правова відповідальність індивідів за злочин геноциду: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.11 «Міжнародне право» / М.С. Аль-Захарна. – К., 2001. – 21 с.
25. *Вартанян В.М.* Уголовная ответственность за геноцид: автореф. дис. на соискание уч. степени канд. юрид. наук: спец. 12.00.08 «Уголовное право и криминология, уголовно-исполнительное право» / В.М. Вартанян. – Ставрополь, 2000. – 28 с.

Ірина СТРОКОВА

**ОБ'ЄКТИВНІ ОЗНАКИ ГЕНОЦИДУ
В КРИМІНАЛЬНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ
ТА ІНШИХ ДЕРЖАВ
РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ПРАВОВОЇ СІМ'І**

У статті здійснено порівняльний аналіз нормативних положень кримінальних кодексів України та європейських держав романо-германської правової сім'ї, що передбачають кри-

мінальну відповідальність за геноцид, зроблено висновки, на основі яких сформульовано пропозиції щодо вдосконалення кримінального законодавства України.

Ключові слова: геноцид; міжнародний злочин; об'єкт злочину геноциду; структура Особливої частини Кримінального кодексу України; об'єктивна сторона злочину геноциду.

Ирина СТРОКОВА

**ОБЪЕКТИВНЫЕ ПРИЗНАКИ ГЕНОЦИДА
В УГОЛОВНОМ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВЕ УКРАИНЫ
И ДРУГИХ ГОСУДАРСТВ
РОМАНО-ГЕРМАНСКОЙ ПРАВОВОЙ СЕМЬИ**

В статье осуществлен сравнительный анализ нормативных положений уголовных кодексов Украины и европейских государств романо-германской правовой семьи, которые предусматривают уголовную ответственность за геноцид, сделаны выводы, на базе которых сформулированы предложения относительно совершенствования уголовного законодательства Украины.

Ключевые слова: геноцид; международное преступление; объект преступления геноцид; структура Особенной части Уголовного кодекса Украины; объективная сторона преступления геноцид.

Iryna STROKOVA

**THE OBJECTIVE FEATURES OF A GENOCIDE
IN THE CRIMINAL LAW
OF UKRAINE AND OTHER STATES
OF ROMANO-GERMANIC LEGAL FAMILY**

In the article is carried out the comparative analysis of law of Ukraine and european states of the roman law legal system, which foresee criminal responsibility for a genocide, and it is formulated on this basis of suggestion in relation to perfection of criminal law of Ukraine.

Keywords: genocide; international crime; an object of crime is a genocide; structure of Special part of the Criminal code of Ukraine; an objective side of crime is a genocide.

